

รอบรู้พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสาร ของราชการ พ.ศ. 2540

ธารทิพย์ เกิดในมงคล

ปัจจุบันคือยุคสมัยแห่งข้อมูลข่าวสาร การบริหารราชการแผ่นดินจะเป็นไปโดยรอบคอบ ถูกต้อง เหมาะสม และมีประสิทธิภาพประสิทธิผลสูงสุด การพิจารณาตัดสินใจกำหนดนโยบายจะต้องอยู่บนพื้นฐานการมีข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้องและสมบูรณ์ ขณะเดียวกันข้อมูลข่าวสารของรัฐเหล่านี้ จะต้องเปิดเผยได้ “ รัฐรู้อะไร ประชาชนรู้อย่างนั้น ” ประชาชนมีโอกาสกว้างขวางในการได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวกับการดำเนินงานต่าง ๆ ของรัฐ ดังนั้น ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 9 มีนาคม 2542 ที่ได้ให้ความเห็นชอบในการบังคับใช้พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 ทำให้ประชาชนมีสิทธิได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารของราชการและยังผลให้ประชาชนมีโอกาสรู้ถึงสิทธิหน้าที่ของตนเองอย่างเต็มที่เพื่อที่จะรักษาประโยชน์ของตนเอง รวมทั้งเป็นการคุ้มครองสิทธิส่วนบุคคลในส่วนที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลข่าวสารของราชการไปพร้อมกัน

ข้อมูลข่าวสาร หมายความว่า สิ่งสื่อความหมายให้รู้เรื่องราวข้อเท็จจริง ข้อมูล หรือสิ่งใด ๆ ไม่ว่าการสื่อความหมายนั้นจะทำได้โดยสภาพของสิ่งนั่นเอง หรือโดยผ่านวิธีการใด ๆ และไม่ว่าจะได้จัดทำไว้ในรูปของเอกสาร แฟ้ม รายงาน หนังสือ แผนผัง แผนที่ ภาพวาด ภาพถ่าย ฟิล์ม การบันทึกภาพ เสียง เครื่องคอมพิวเตอร์ หรือวิธีอื่นใดที่ทำให้สิ่งนั้นบันทึกไว้ปรากฏได้

ข้อมูลข่าวสารของราชการ หมายความว่า ข้อมูลข่าวสารที่อยู่ในความครอบครองหรือควบคุมดูแลของหน่วยงานของรัฐไม่ว่าจะเป็นข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการดำเนินงานของรัฐหรือข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับเอกชน

วิธีการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

กฎหมายกำหนดให้มีการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารได้ 3 วิธี คือ

1. ข้อมูลข่าวสารที่ต้องส่งไปพิมพ์เผยแพร่ในราชกิจจานุเบกษา (ตามมาตรา 1) ได้แก่ โครงสร้างการปกครอง องค์กร สรปอำนาจหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐ สถานที่ติดต่อขอรับข้อมูลข่าวสาร กฎ มติครม. ข้อบังคับ ระเบียบ คำสั่ง นโยบาย และการตีความที่มีสภาพอย่างกฎซึ่งมีผลบังคับเป็นการทั่วไปแก่เอกชน

2. ข้อมูลข่าวสารที่ต้องจัดไว้ให้ประชาชนตรวจดูในท้องที่จัดให้บริการข้อมูลข่าวสารแก่ประชาชน (ตามมาตรา 9) ได้แก่

- 2.1 ผลการพิจารณาที่มีผลต่อเอกชนโดยตรง
- 2.2 นโยบาย และการตีความการใช้กฎหมายที่มีผลต่อเอกชน
- 2.3 แผนงาน โครงการ และงบประมาณของปีที่กำลังดำเนินการ
- 2.4 คู่มือหรือคำสั่งที่เกี่ยวกับวิธีปฏิบัติงาน เช่น คู่มือพนักงาน คู่มือการจดทะเบียน เป็นต้น
- 2.5 สิ่งพิมพ์ที่มีการอ้างอิงในราชกิจจานุเบกษา
- 2.6 สัญญาสำคัญของรัฐ เช่น สัญญาสัมปทาน สัญญาร่วมทุนทั้งกับเอกชนในการจัดทำบริการสาธารณะ เป็นต้น
- 2.7 มติของคณะรัฐมนตรี หรือมติคณะกรรมการที่แต่งตั้งโดยกฎหมายหรือโดยมติคณะรัฐมนตรี
- 2.8 ข้อมูลข่าวสารอื่น ๆ

3. ข้อมูลข่าวสารที่เตรียมไว้ให้บริการแก่เอกชนเป็นการเฉพาะรายตามร้องขอ (ตามมาตรา 11)

ข้อมูลข่าวสารใดที่เปิดเผยไม่ได้

1. ข้อมูลข่าวสารที่อาจก่อให้เกิดความเสียหายต่อสถาบันพระมหากษัตริย์ ความมั่นคงของประเทศ ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ หรือความมั่นคงทางเศรษฐกิจ/การคลังของประเทศ
2. ข้อมูลที่จะทำให้การบังคับใช้กฎหมายเสื่อมประสิทธิภาพ
3. ความเห็นหรือคำแนะนำภายในหน่วยงานของรัฐ
4. การเปิดเผยที่ก่อให้เกิดอันตรายต่อชีวิตและความปลอดภัย
5. รายงานการแพทย์หรือข้อมูลข่าวสารที่เป็นการรุกรานสิทธิส่วนบุคคลโดยไม่สมควร

6. ข้อมูลข่าวสารของราชการที่มีกฎหมายคุ้มครองมิให้เปิดเผยหรือข้อมูลข่าวสารที่มีผู้ให้มาโดยไม่ประสงค์ให้ทางราชการนำไปเปิดเผยต่อผู้อื่น

การจัดข้อมูลข่าวสารของหน่วยงาน

1. ต้องมีสถานที่เฉพาะสำหรับประชาชนสามารถใช้ในการตรวจดูและศึกษาได้ อาจจัดเป็นห้องหรือส่วนใดส่วนหนึ่งของห้องสมุดของหน่วยงานได้

2. ต้องจัดทำครุภัณฑ์ที่มีรายละเอียดเพียงพอเพื่อความสะดวกในการที่ประชาชนจะขอเข้าตรวจดู

ครุฑนินชื้อผู้แต่งและครุฑนินชื้อหัวเรีอง

วารสารกรมวิทยาศาสตร์บริการปีที่ 48 (2543)

ครุฑนินชื้อผู้แต่ง		ครุฑนินชื้อหัวเรีอง	
คมสันต์ ดันยินยงค์	48,152:12-16	กล้วย-ประโยชน์	48,153:3-5
จินตนา ลีกิจวัฒน์	48,152:23-25	การคั่นข้อสนเทศ	48,154:11-16
จิระศักดิ์ ชัยสนิท	48,154:3-6	การคั่นแต่งยีน	48,153:1-2
จิราวรรณ หาญวัฒนกุล	48,154:29-31	แก้ว-ประเภท	48,153:28-30
ชลัย ศรีสุข	48,152:1-3	เครื่องมือวัด-การสอบเทียบ	48,153:6-8
ชุติมา วิไลพันธ์	48,152:9-11	แครอด-ผลิตภัณฑ์	48,152:32-34
เบญจภัทร์ จาตุรงค์ศรี	48,152:4-8	โคมไฟ	48,154:1-2
ประทุม พุทธิวนิช	48,154:21-25	ฐานข้อมูล-วิทยาศาสตร์กับเทคโนโลยี	48,153: 21-23
พิมพ์ภากรณ์ ไตรณรงค์สกุล	48,154:21-25	ตัวทำละลาย	48,152:12-16
พูนทรัพย์ วิชัยพงษ์	48,154:21-25	ธัญชาติ-ผลิตภัณฑ์	48,152:35-38
มณฑนา พงษ์ไทยพัฒน์	48,152:26-27	น้ำยาลบหมึก	48,152:26-27
เรณู ตามไท	48,153:9-11	ไนโตรซามีน	48,154:29-31
วาสนา คงสุข	48,154:7-10	ปอสา	48,154:3-6
วิเวก อรุณรัตน์	48,154:1-2	พันธุ์	48,152:9-11
ศรีสุดา ห่มระฤก	48,154:21-25	ภาชนะบรรจุอาหาร-เครื่องเคลือบดินเผา	48,152:1-3
สรศักดิ์ จิตร์ไคร์ครวญ	48,153:6-8	แม่พิมพ์	48,154:7-10
สำรวล คำแดง	48,153:21-23	โลหะหนัก	48,152:1-3
สุจินต์ พรราวพันธุ์	48,152:1-3	วิตามินบี-การวิเคราะห์	48,153:12-16
สุทธิเวช ด.แสงจันทร์	48,153:24-27	วิทยาศาสตร์กับเทคโนโลยี	48,152:17-18
	48,152:17-18	สารเคมี-มาตรฐานความปลอดภัย	48,153:24-27
สุนทรีย์ แสงสีโสด	48,153:3-5	สิ่งตัวอย่าง	48,154:7-10
สุบงกช ทรัพย์แดง	48,153:1-2	ห้องปฏิบัติการ	48,154:21-25,36
สุมาลี ลิขิตวนิชกุล	48,153:28-34	ห้องปฏิบัติการ-มาตรฐาน-ไอเอสโอ/ไออีซีไคด์ 25	48,153:35-36
สุวศรี เดชะภาส	48,154:11-16	ห้องสมุด-มาตรฐาน-ไอเอสโอ 9002	48,152:4-8
อนุสิทธิ์ สุขม่วง	48,152:28-31	อิลิเมนทอลอะนาไลเซอร์	48,152:23-25
อรทัย ลีลาพจนานพร	48,153:12-16		
อรวรรณ ไพบูลย์วัฒนผล	48,152:1-3		
อัจฉรา พุ่มฉัตร	48,154:32-35		
อุมาพร สุขม่วง	48,152:28-31		